

KLIMAT OCH KÖN

Journalisters bedömningar
av arbetsklimatet på nyhetsredaktioner

av

Monica Löfgren-Nilsson

Arbetsrapport nr 30

ISSN 1101-4679

Institutionen för journalistik och masskommunikation
Göteborgs universitet
1993-10-08

KLIMAT OCH KÖN

Journalisters bedömningar av arbetsklimatet
på nyhetsredaktioner

Paper på forskarutbildningen
Metodtillämpning kvantitativa metoder 5 poäng
Monica Löfgren Nilsson

KLIMAT OCH KÖN

Journalisters bedömningar av arbetsklimatet på nyhetsredaktioner

Tanken med denna uppsats är att belysa hur svenska nyhetsjournalister upplever klimatet på nyhetsredaktioner. Tanken är också att undersöka om män och kvinnor gör likartade bedömningar av klimatet. I uppsatsens inledande avsnitt diskuteras kulturbegreppet kortfattat dels för att sätta in undersökningen i en bredare ram, dels för att särskilja det från klimatbegreppet, vilket även det diskuteras mer utförligt. Relevansen av kön i sammanhanget diskuteras också. Därpå följer ett avsnitt som beskriver material och metod och sist följer ett analys- och resultatavsnitt.

INNEHÅLL

KULTUR KLIMAT KÖN	4
<i>Kultur</i>	4
<i>Klimat</i>	4
<i>Kön</i>	5
MATERIAL OCH METOD	6
Journalist 89	6
<i>Nyhetsjournalisterna</i>	6
Tekniska (?) detaljer	7
Representativitet	7
<i>Klimatet</i>	9
Frågorna	9
Att göra våld på verkligheten	9
Nyskapande	10
Problemet med sekundärbearbetningar	11
KLIMATET – STYRNING OCH SAMHÖRIGHET PÅ NYHETSREDAKTIONER	11
En MCA-analys	15
Fel hypotes?	17
Kvinnor mer styrda – i vilket avseende	18
Bilaga 1 Enkätfrågorna 'Journalist 89'	
Bilaga 2 Tabeller	

TABELLFÖRTECKNING

Tabell 1.	Nyhetsjournalisternas arbetsuppgifter och typ av redaktion (procent).	8
Tabell 2.	Nyhetsjournalisternas kön och arbetsplats (procent)	8
Tabell 3.	Styrning och samhörighet – en faktoranalys	10
Tabell 4.	Bedömningar av klimatet-styrning och samhörighet (procent)	12
Tabell 5.	Klimatet och typ av redaktion (procent)	13
Tabell 6.	Klimatet och typ av arbetsuppgift (procent)	13
Tabell 7.	Klimatet och typ av medium (procent)	14
Tabell 8.	Klimatet och kön (procent)	14
Tabell 9.	MCA-analys av styrning på redaktionen med arbetsuppgift, medium och kön som oberoende variabler (MCA-analys)	16
Tabell 10.	MCA-analys av samhörighet på redaktionen med arbetsuppgift, medium och kön som oberoende variabler (MCA-analys)	17

Kultur klimat kön

Kultur

En viss begreppsförvirring råder utan tvekan vad gäller kulturbegreppet, ett begrepp som under 80-talet blivit alltmer populärt inom masskommunikationsforskningen. En betydande enighet finns trots allt kring följande punkter. En kultur är holistisk och hänvisar till ett kollektivt fenomen som inte kan föras ned till enskilda individer. Kulturen är historiskt bestämd. Kulturen är trögrörlig och svår att förändra. En kultur är socialt konstruerad; den bärs upp av en grupp människor som fungerar som ett kollektiv. Till detta kommer att kulturen är "mjuk", kvalitativ och den låter sig inte (i vilket fall inte enkelt) mätas eller klassificeras. Slutligen anses antropologiska begrepp viktiga för att kunna belysa kulturfenomen (Hofstede et al,1990 citerad i Alvesson och Björkman,1992).

Kultur handlar således om **betydelser, innebörder och meningar**. Kulturen bärs visserligen upp av människor av kött och blod, men kan samtidigt inte reduceras till ett aggregat av demsamma då den överlever enskilda individer, låt vara att den som sagt förändras långsamt. Den överförs från individ till individ och från generation till generation och de uttryck den tar sig i förmedlingsprocessen blir då det intressanta. Dvs hur betydelser, innebörd och meningar kommuniceras via språk och andra yttre ting, t ex materiella ting.

Så långt kulturbegreppet i allmänna termer. Innebörder, meningar och symboler har avgörande betydelse för människans fungerande överlag och därmed även specifikt på arbetsplatser och företag. Detta gör att kulturbegreppet har hög relevans även i organisationssammanhang; kulturen är m a o avgörande för förståelsen av en organisation (här skall dock redan nu varnas för en sammanblandning med begreppet företagskultur i mer populär mening vilket snarare indikerar en företagsanda än kultur i den "djupare" bemärkelse som här avses).

Oberoende av hur väl utvecklade styrsystem, organisationsscheman, design av innehåll mm som finns på ett företag (eller en nyhetsredaktion) så kan regler i sig oftast inte stipulera beteendet in i detalj. Och av betydelse blir då till exempel det handlingsutrymme som återstår, det som inte täcks av formell styrning. Och även detta kan (eller kanske t om bör) förstås som ett kulturellt fenomen. Eller som ett klimat beroende på vilka uttryckt det tar sig.

Klimat

Om kulturbegreppets innebörd varierar så förhåller det sig likartat med användningen av begreppet klimat. Oenigheten nog kan sägas vara relativt stor och ibland används klimatbegreppet analogt med kulturbegreppet. Saken förbättras knappast av att vissa "klimatforskare" anser sig ha sysslat med det som nu kallas kultur långt innan detta begrepp "slog igenom" på 1980-talet: det nya betraktas m a o som en upprepning under nytt namn (Ekvall,1985).

Men det finns en poäng i att särskilja kultur från klimat och man bör kanske t o m akta sig för att blanda samman dem (Ekvall, 1986). Medan kulturen i en organisation är relativt beständig och trögrörlig, samt bestäms av djupt liggande värderingar, så är klimatet mer "ytligt" och mindre stabilt. Klimatet kan således sägas vara mer upplevelsenära medan kulturen ligger under och bidrar till att bestämma upplevelser.

Klimatet kan sägas beskriva andan i ett företag under en begränsad tid och markerar känslor och upplevelser (affektiva sådana) av organisationsförhållanden; upplevelser som delas av ett kollektiv. Organisationsklimat ligger på en sociostrukturell nivå medan organisationskulturen kan sägas ligga på en "superstrukturell" (Lindberg,1990).

Begreppen kultur och klimat överlappar visserligen till viss del varandra, men ett citat från Alvesson illustrerar vikten av att hålla isär dem: "Ett på ytan likartat fenomen gestaltar sig olika om det ses som ett kultur- eller klimatfenomen. Att vara positiv kan vara en värdering eller norm och därmed ingå i kulturen. Det kan också vara en beteckning på klimatet. Det senare är då en upplevd realisering av det förra" (Alvesson, 1992 s 168). För journalister skulle "att vara stressad" kunna ingå i kulturen (man springer gärna utan att behöva) eller en beteckning på klimatet (nyhetschefen kan inte planera).

Ett organisationsklimat kan förändras relativt snabbt genom en ny ledning, nya medarbetare, införandet av ny teknologi eller i tidningsbranschen av en nedgång i lösnummerförsäljningen. Ett företags historiska utveckling kan också ha betydelse i sammanhanget. Om man väljer att yttra sig om klimatet i värderande termer så skulle begreppet snarast kunna sägas överlappa det vi brukar kalla trivsel eller arbetstillfredsställelse.

Arbetsklimatet (eller trivseln) skulle kunna definieras som relationerna kolleger emellan på en arbetsplats. (Trivseln påverkas visserligen även av så enkla faktorer som möbleman, men en designad stol väger mindre i sammanhanget. Och det ger förmodligen mer att betrakta stolen som en kulturellt fenomen) Relationerna kan ytterligare beskrivas som umgänget med kolleger; kommunikation, lyssnande, samarbete, styrning, konflikter mm.

Klimatet på en redaktion är alltså mer föränderligt än kulturen och påverkas (eller består) av en mängd faktorer. Jalnert m fl (1980) fann i sin studie av tidningars arbetsmiljö att trivsel på redaktionerna (dvs klimat i värderande termer) främst var beroende av avdelningens eller enskilda chefers sätt att hantera personalfrågor. Trivseln varierade mindre mellan personer i olika funktioner, dvs den var ej så beroende av arbetsinnehåll. En tidnings storlek däremot visade sig ha betydelse eftersom större redaktioner i allmänhet medför större anonymitet och organisatoriska problem. Jalnerts studie säger dock inget om köns eventuella betydelse i sammanhanget.

Kön

Om grundfrågan är hur nyhetsjournalister upplever klimatet på sin arbetsplats är delfrågan hur män och kvinnor upplever detsamma. Vad är relevansen i denna fråga kan man då fråga sig?

På en övergripande nivå kan vi först konstatera att journalister tycks värdera den journalistiska idealrollen och nyheter på ett tämligen likartat sätt. Dessa värderingar skulle kunna ses som ett, av många, uttryck för yrkeskulturen. Men kulturen (mätt i denna bemärkelse är inte helt enhetlig och unik utan vissa variationer finns. Och det som visar sig ha störst betydelse för de olika värderingar som trots allt finns är individuella faktorer och då främst kön (se t ex Melin 1991; Weibull, 1991; Löfgren-Nilsson, 1992). Det förefaller inte osannolikt att de värderingar man bär med sig har betydelse för hur klimatet upplevs och om man gör antagandet att de manliga värderingarna är de rådande torde detta avspeglas i att män och kvinnor till viss del skiljer sig åt i sina upplevelser.

Klimatet och kön är också av intresse att studera då reglerna för mänskligt umgänge inom redaktionerna och sättet att organisera arbete till stor del är utarbetat av män. Arbetsorganisationen är också tämligen hierarkisk (åtminstone formellt) och präglas av ensamarbete snarare än samarbete. Var och en har arbetsuppgifter som i många fall delas ut dagligen av en arbetsledning. Detta är arbetsformer som allmänt anses gynna män, vilka är mer intresserade av individuella prestationer och en hierarkisk ordning, än kvinnor som föredrar samarbete på vertikalt plan (se t ex Zetterberg, m fl, 1984; Ahltop och Franke, 1991; Robert, 1991;

Wentz, 1991). Män är också i allmänhet i arbetsledande ställning medan kvinnor är väsentligt mer sällsynta i dessa positioner inom medievärlden (Löfgren, 1991). Det förefaller därför inte osannolikt att kvinnor upplever sig mer styrda än män i det dagliga arbetet.

Det finns m a o skäl att tro att klimatet till viss del upplevs och bedöms olika av män och kvinnor. Könaspekten är även intressant ur en mer psykologisk vinkel, men att här gå in på psykologiska och biologiska skillnader mellan män och kvinnor skulle föra för långt även om de onekligen kan erbjuda en del intressanta förklaringar till upplevelsen av ett klimat.

Material och metod

Hur får man då reda på hur svenska nyhetsjournalister upplever klimatet på nyhetsredaktionerna? Det enklaste är naturligtvis att fråga dem, även om klimatet säkerligen låter sig avläsas bra även genom att avlyssnas och observeras mer direkt. I detta första steg är dock tanken att ge en mer övergripande och generell bild av vissa aspekter på klimatet.

Analysen baserar sig på en enkätstudie 'Journalist 89' vilken innehåller ett antal frågor till journalister om bland annat arbetsmiljö. I första delen av detta avsnitt redovisas Journalist 89:s upplägg, svarsfrekvens och representativitet samt hur nyhetsjournalisterna plockats fram ur materialet. I andra delen av avsnitt diskuteras frågornas kvalitet och dess lämplighet som mått på klimat.

'Journalist 89'

'Journalist 89' genomfördes vid Institutionen för Journalistik och Masskommunikation vid Göteborgs universitet 1989. Syftet var att "få en genomlysning av den svenska journalistkåren både vad gäller den sociala sammansättningen, synen på den journalistiska yrkesrollen, synen på den egna arbetsplatsens sätt att fungera samt synen på medier och journalistik i Sverige". De första resultaten finns publicerade i boken "Svenska journalister – ett grupporträtt" av Lennart Weibull m fl.

'Journalist 89' genomfördes i enkätform och som urvalsram användes Svenska Journalistförbundets (SJF) medlemförteckning. SJF organiserar i princip samtliga yrkesverksamma journalister i Sverige och SJFs definition på journalistiskt verksam är tämligen bred. Ur SJF:s medlemsförteckning gjordes ett slumpmässigt urval på 1500 personer. Svarsfrekvensen blev 59 procent och antalet aktiva svarsvägrare var litet. Inga större skevheter kan märkas vid en jämförelse med SJF:s medlemsstatistik, men kvinnliga SJF-medlemmar var något mindre benägna att svara. Analyser visar också att det främst gäller kvinnor inom etermedierna och då främst lokalradion. I huvudsak torde dock journalist 89 vara tämligen representativ för svenska journalister (Weibull m fl, 1991). Den nu föreliggande studien har dock siktet inställt på nyhetsjournalister.

Nyhetsjournalisterna

Nyhetsjournalisterna kan enklast definieras som personer vilka dagligen eller näst intill dagligen är sysselsatt med att välja ut och/eller framställa nyhetsmaterial, dvs presentera händelse av dagsaktuell karaktär. Merparten av dessa personer återfinns i SJF:s medlemsregister, tillsammans med övriga personer som kan ha uppgifter av administrativ karaktär, arbeta på organisationstidningar, frilansa mm. En genomgång av 'Journalist 89' har därför

gjorts för att lyfta ut de personer som ej är verksamma nyhetsjournalister. (Följande redovisning är tämligen teknisk och kan hoppas över av den ointresserade, men för den som använder sig av 'Journalist 89' i sin forskning kan den dock vara av intresse)

Tekniska (?) detaljer

Nyhetsjournalisterna har särskiljts från andra med hjälp av tre frågor i enkäten; en beträffande arbetsplats, en beträffande arbetsuppgifter och en beträffande huvudsakligt arbetsområde. Svaren på dessa tre frågor har också jämförts med varandra.

På frågan om arbetsplats har de öppna svaren gått igenom och personer förts till rätt kategori eftersom de öppna frågorna här inte var inkodade. Merparten av dessa personer visade sig arbeta på olika typer av tidsskrifter och kvar i kategorin "annat" finns nu huvudsakligen personer verksamma vid nyhetsbyråer. Personer som angett mer än en arbetsplats är uteslutna då det inte går att avgöra vilka redaktionella förhållanden de bedömer och av samma anledning är frilansare som kombinerat sitt svar med en eller flera arbetsplatser bortdefinierade. Slutligen är personer verksamma vid olika typer av tidsskrifter och frilansare uteslutna då de i allmänhet inte kan sägas vara verksamma med dagsaktuellt nyhetsmaterial.

På de båda frågor som gäller arbetsuppgift och arbetsområde har också de öppna svaren gått igenom. Av de 60 personer som enbart svarat annat var en majoritet (44 st) sysselsatta med korrektur, telefonmottagning, arkiv mm, alltså huvudsakligen administrativa uppgifter. Men här finns också lokalredaktörer som själva ansvarar för det mesta och dessa har förts till kategorin allmänreportrar. Till specialreportrar är personer med ett specialområde, samt ledarskribenter som kombinerar med ett specialområde i form av politik eller ekonomi förda.

En jämförelse mellan dessa båda frågor visar att vissa personer i den ursprungliga datamängden är fel kategoriserade då de kryssat ett flertal ämnesområden och därmed blivit betraktade som allmänreportrar. I själva verket är detta inte allmänreportrar, utan tecknare korrekturläsare m fl vilka av förståliga skäl anser sig verksamma inom ett flertal ämnesområden. Här återfanns också ett mindre antal informatörer och bokförläggare.

På basis av dessa två frågor har en ny variabel bildats med kategorierna arbetsledare, allmänreporter, specialreporter och redigerare. Bortdefinierade är alltså personer utan journalistiska uppgifter alls, personer knutna till redaktion men med administrativa uppgifter, producenter och programledare samt fotografer.

Representativitet

Förhoppningsvis har de procedurer som ovan diskuterats lett till att materialet nu omfattar personer som är verksamma som nyhetsjournalister. En liten tveksamhet kan finnas beträffande arbetsledarna och det kan inte uteslutas att någon chefsredaktör kommit med. Men en klar majoritet av cheferna arbetar på allmän nyhetsredaktion vilket borde innebära att det är de personer jag vill åt, nämligen redaktionssekreterare, nyhetschefer och nattchefer.

Tabellen nedan visar nyhetsjournalisternas fördelning på olika typer av redaktioner och kan jämföras med fördelningen i 'Journalist 89'.

Tabell 1. Nyhetsjournalisternas arbetsuppgifter och typ av redaktion (procent).

Typ av redaktion	Arbetsuppgift					redigerare	
	Arbetsledare	allmän-reporter	special-reporter				
allmän nyhetsredak.	76	62	57	46	54	77	67
lokalredaktion	2	2	33	18	8	-	
annan redaktion	21	35	9	34	35	22	32
kombination av olika	1	1	1	2	3	1	1
	100	100	100	100	100	100	100
	83	113	176	389	138	81	98

Anm: De feta siffrorna anger 'journalist 89' där siffran för reporter gäller allmänreporter och specialreporter tillsammans.

Urvalet består nu av 481 personer att jämföra med 851 i den ursprungliga 'Journalist 89'. Knappt 30 procent av nyhetsreporterarna är kvinnor och drygt 70 procent män och av tabell 2 framgår var de arbetar.

Tabell 2. Nyhetsjournalisternas kön och arbetsplats (procent)

Arbetsplats	Eter-medier	Landsortspress	Storstad morgon	Storstad kväll	Annat	Totalt
Kvinnor	26	27	27	41	25	28
Män	74	73	73	59	75	72
Summa	100	100	100	100	100	100
Antal	66	248	89	56	16	475

Anm: annat är i princip lika med nyhetsbyråer. Kommer hädanefter ej att separatrevisas p g a n-talet.

Fördelningen i tabell 2 är tämligen poänglös att jämföra med journalistförbundets fördelning 40 procent kvinnor 60 procent män, likaså med 'Journalist 89' då de avser två olika populationer. Vi kan dock notera att andelen kvinnliga nyhetsjournalister är mindre än andelen kvinnliga journalister enligt SJF:s definition. En bättre jämförelsepunkt är Normprojektets endagsstudie som täcker nyhetsjournalister, även om exempelvis sportjournalister och utrikesjournalister saknas i detta material (se Nohrstedt och Ekström, 1993).

En jämförelse mellan normstudien och nyhetsjournalisterna i 'Journalist 89' visar att för storstadspressen och landsortspressen stämmer siffrorna relativt väl överens, medan kvinnorna tycks starkt underrepresenterade på etermedierna. Om vi ser till normstudien igen visar det sig att 45 procent av kvinnorna på etermedierna är vikarier och möjligen kan detta vara en förklaring till det stora bortfallet (Löfgren-Nilsson, 1993). Då ingen uppgift finns i 'Journalist 89' om typ av tjänst går detta tyvärr inte att kontrollera på något sätt och osäkerheten får kvarstå.

Sekundärbearbetningen av 'Journalist 89' tycks alltså relativt väl ha ringat in nyhetsjournalisterna och en jämförelse med Normstudien visar att urvalet med stor sannolikhet också är representativt för desamma. Dessutom finns det anledning att misstänka att andelen svarande

nyhetsjournalister redan i det ursprungliga urvalet var något högre än bland övriga journalister eftersom 'Journalist 89's egentliga målgrupp var nyhetsjournalister och frågorna var riktade till dem. Bland de som hörde av sig och inte ville svara menade många att de inte betraktade sig som nyhetsjournalister och det finns anledning att misstänka att de är överrepresenterade bland icke-svararna...

Klimatet

I 'Journalist 89' ställdes sju delfrågor angående arbetsmiljö och huvudfrågan var formulerad som följer: **Hur skulle du vilja karaktärisera arbetsmiljön på den redaktion där Du arbetar?** Delfrågorna är sedan hållna på ett tämligen allmänt plan med grundtanken att ge en generell bild av kåren som helhet. Frågorna kan i varierande grad användas som mått på klimat; en av dem gäller exempelvis stress och utgör kanske i själva verket snarare ett mått på kulturen (eller synen på yrkesrollen om man så vill) än klimatet. Fyra av de aspekter som arbetsmiljöfrågan tar upp kan sägas vara delaspekter av klimatet och de rör såväl förhållandet till ledning som förhållande till kolleger i övrigt.

Frågorna

De fyra påståendena som journalisterna fått ta ställning till lyder: **Hård styrning från ledningen, Svårt att få gehör för egna ideer, Bra sammanhållning bland arbetskamraterna och Gemensamma värderingar i viktiga yrkesfrågor.** I samtliga fall gavs fem svarsalternativ: stämmer helt och hållet, stämmer delvis, stämmer knappast, stämmer inte alls och ingen åsikt.

Det interna bortfallet i form av svarsvägran och ingen åsikt på de tre första frågorna är genomgående lågt och når som högst tre procent. Det fördelar sig också jämt i samtliga analysgrupper, dvs det finns inga skevheter i bortfallet som är av betydelse. Bedömningarna av klimatet tycks m a o ha varit relativt enkla att göra. Vad gäller förekomsten av gemensamma värderingar så ligger andelen ingen åsikt betydligt högre, 6 procent och ej svar på 2 procent. Troligen är det ordet viktiga som spökar i sammanhanget och manar till eftertanke. Även detta "bortfall" i form av ingen åsikt är tämligen jämt fördelat, men har en viss övervikt bland de som arbetat en kortare tid.

Att göra våld på verkligheten

För att underlätta den kommande analysen har de fyra frågorna bearbetats utifrån antagandet att det finns vissa underliggande dimensioner. Frågorna kan med lite god vilja sägas utgöra två delaspekter på klimatet, nämligen styrning och samhörighet. Tanken är att frågorna om hård styrning och svårt att få gehör utgör mått på styrning och frågorna om sammanhållning och gemensamma värderingar mäter samhörighet. Existerar då dessa underliggande dimensioner i realiteten? För att få svar på frågan kan faktoranalys vara en lämplig metod. Denna analys sker i ett flertal steg.

Antalet faktorer har specificerats till två utifrån antagandet om styrning och samhörighet. (Det kan dock tilläggas att en s k explorativ faktoranalys ger näst intill identiskt resultat med samma faktorer och samma laddningar) Därpå följer att ta ställning till rotering av faktoranalysen och i princip finns två typer att tillgå; orthogonal och oblik. I den orthogonala förutsätts variablerna och därmed faktorerna vara okorrelerade med varandra. I verkligheten är detta dock sällan fallet och i vårt specifika fall är det sannolikt att man kan uppleva såväl

styrning från ledningen som sammanhållningen med arbetskamraterna samtidigt. Därför har en sk oblik faktorrotering valt och utfallet visas nedan i form av korrelationer (laddningarna i form av regressionskoefficienter ser näst intill identiska ut). Det kan också tilläggas att faktoranalysen också gjorts med orthogonal rotering och att resultaten blir mycket lika (trots att faktorladdningarna normalt sett brukar blir högre då faktorerna tillåts korrelera med varandra). Faktoranalysen visar att de antagna dimensionerna även tycks existera i realiteten.

Tabell 3. Styrning och samhörighet - en faktoranalys

	FACTOR 1	FACTOR 2
Styrning	-.04	.84
Gehör	-.33	.75
Sammanhållning	.84	-.14
Värderingar	.84	-.22

En faktoranalys i sig ger dock påvra bevis teoretiskt sett för vad som ligger i (eller bakom) dimensionerna. Den grundläggande tanken är att styrningsdimensionen främst speglar ett vertikalt förhållande i form av relationer till ledningen, men den kan också röra förhållandet till övriga kolleger. Svaren kan även avse bedömningar av hur svårt det är att få gehör för sina ideer bland övriga kolleger vid exempelvis ett morgonmöte. Resultatet blir att man i någon bemärkelse kan sägas vara styrd av andras värderingar. Det handlar kort och gott om styrning oavsett vem det är som styr, även om betoningen som sagt ligger på ledningen.

Dimensionen samhörighet skulle på liknande sett kunna sägas spegla främst ett horisontellt förhållande i form av relationer till övriga kolleger. Det kan förstås inte uteslutas att även ledningen av vissa räknas in i kategorin **arbetskamrater**, men mer troligt är i så fall att den kan vara en referenspunkt vad gäller gemensamma värderingar. (Några sporadiska tester med journalister visar också att frågorna uppfattades på detta sätt). Samhörighet innefattar alltså såväl värdemässig som "kamratmässig" sådan och då främst tillsammans med andra än ledningen.

De båda dimensionerna är med andra ord förenklingar av fenomen som i realiteten är något mer komplexa och även om faktoranalysen stödjer dess existens är det kanske än poäng i att ha i åtanke att just detta är faktoranalysens mål; att förenkla vilket gör att den renodlar det komplicerade.

Nyskapande

Med utgångspunkt i resonemanget ovan har två nya variabler skapats. Styrning- och samhörighetsvariablerna byggda i indexform och då bortfallet var relativt högt på frågan om värderingar (8 procent) innehåller de båda indexen personer som svarat på en eller två av frågorna. Detta förfaringsätt är ibland olämpligt då överhoppade frågor kan leda till lägre validitet. Men i dessa fall har personerna i fråga oftast inte hoppat över frågorna utan haft svårt att bilda sig en uppfattning, vilket inte bör diskvalificera deras svar på andra frågor där de tagit ställning.

De båda indexen kommer att användas på två sätt, dels som en skala med värde ett till fyra i en MCA-analys, dels som dikotomier. På variabeln samhörighet står då värde ett för de som helt eller delvis (sammantaget) instämmer i påståendena. På variabeln styrning är indelningen mer komplicerad. I logikens namn kan man tycka att samma dikotomisering skulle gjorts,

något som fördelningen på variabeln inte tillåter. Värde ett innehåller därmed även personer som svarat stämmer knappast på en av frågorna, dock ej på båda. Anledningen är trist och enkel, enbart 15 procent hade annars hamnat i denna kategori vilket omöjliggör vidare analyser. Beträffande denna variabel blir tolkningen alltså sådan att de som befinner sig i kategori ett upplever relativt sett mer styrning än de som finner sig i kategori två, men de upplever inte helt och hållet styrning.

Problemet med sekundärbearbetningar

Problemet med att handskas med begreppet klimat i en enkätstudie och en sekundärbearbetning är tvåfalt. För det första torde upplevelsen av klimatet som nämnts i hög grad präglas av enskilda personer och arbetsledningens sätt att lösa konflikter, faktorer som knappast går att komma åt i en enkätstudie. Det torde med andra ord främst vara faktorer inom respektive redaktion som har betydelse för hur klimatet upplevs, snarare än personliga egenskaper som låter sig mätas i form av variabler.

En sekundärbearbetning innebär också ibland att vissa av de faktorer som skulle kunna gå att komma åt ändå saknas då det ursprungliga syftet med studien var något annat. En redaktions storlek eller antal medarbetare är en faktor som kan antas ha betydelse, men dessvärre saknas denna uppgift i 'Journalist 89'. Istället har 'redaktionstyp' valts som indikator på redaktionsstorlek. Tanken är att en lokal- eller specialredaktion i allmänhet är mindre än en allmän nyhetsredaktion. Måttet är inte helt lyckat då det naturligtvis förekommer variationer, en allmän nyhetsredaktion på en liten lokaltidning torde vara just liten. Av denna anledning finns även 'medietyper' med i analysen. Man kan även hävda att arbetsförhållanden i form av produktionskrav och deadlines varierar mellan olika medier vilket möjligen påverkar behovet av en "stark" arbetsledning och därmed medför större styrning.

Trots att exempelvis Jalnert (1980) funnit att arbetsinnehåll har mindre med "trivsel" att göra torde det vara relevant att undersöka vad en journalists arbetsuppgift betyder för upplevelsen av klimatet. Detta då graden av självständigt arbete rimligen sett borde vara större bland specialreportrar än bland allmänreportrar och redigerare.

Dessa tre faktorer; arbetsuppgift, medietyp och redaktionstyp kommer alltså att finnas med som bakgrundsvariabler i analysen tillsammans med kön. De indikerar tre faktorer som kan ha betydelse för klimatet. Men man skall inte förvänta sig stora skillnader mellan olika personalkategorier eller olika medietyper eftersom upplevelsen av klimat ju till stor del bestäms av andra faktorer vilka inte är möjliga att greppa i en enkätstudie.

Klimatet - styrning och samhörighet på nyhetsredaktionen

Hur bedömer då nyhetsjournalisterna klimatet på redaktionerna? Vi börjar med en sammanfattande bild för hela kåren. Totalt sett upplever 72 procent, dvs en överväldigande majoritet, samhörighet med sina kolleger på redaktion. En dryg tredjedel av de svenska nyhetsjournalisterna anser att ett visst mått av styrning förekommer. De båda dimensionerna kan kombineras ihop i följande tablå:

Tabell 4. Bedömningar av klimatet-styrning och samhörighet (procent)

		Styrning		
		JA	NEJ	
Samhörighet	JA	21	50	71
	NEJ	14	14	28
		35	64	n=470 personer

Först kan vi konstatera att hälften av nyhetsjournalisterna menar att samhörighet råder, men någon styrning förekommer inte. Detta kan möjligen tyckas något förvånande med tanke på det glapp mellan "verklighet" och "ideal" som ofta visat sig i undersökningar av journalisters inställning till journalistik (se t ex Melin,1991;Löfgren-Nilsson,1992). Siffrorna i tabellen ovan antyder dock att glappet inte främst tycks orsakas av en hård styrning från ledningen. 21 procent anser att det till viss del förekommer styrning, men de upplever samtidigt samhörighet med sina kolleger på redaktionen. Sedan har vi ytterligare 14 procent som anser att styrning förekommer men de känner ingen samhörighet och 14 procent av nyhetsjournalisterna upplever vare sig styrning eller samhörighet.

Går det då att utifrån dimensionerna ovan yttra sig i värderande termer om klimatet och därmed komma in på 'trivsselfaktorn'? Kan man hävda att styrning upplevs som något negativt och samhörighet med som positivt? Med tanke på hur frågorna är formulerade och med lite god vilja menar jag att det går att spåra positiva och negativa dimensioner. Bra sammanhållning torde i sig vara något positivt för de flesta, likaså torde det vara en fördel om man är överens om viktiga yrkesfrågor, det är kanske t o m en grund för att arbetet skall fungera (även om det inte går att utesluta att en och annan upplever konsensus på denna punkt som icke-önskvärt eller t o m misstänkt). Styrning i sig behöver inte med nödvändighet uppfattas som negativt men betoningen på hård i frågan torde ge det hela en mer negativ upplevelse. Att inte få gehör slutligen är mindre oproblematiskt och innebär med all sannolikhet som en negativ upplevelse för de flesta.

Hälften av journalisterna kan således sägas uppleva ett positivt redaktionsklimat såtillvida att graden av styrning är låg och samhörighet råder. I dessa båda avseenden lever de i den bästa av världar. 21 procent känner sig mer styrda men upplever samtidigt god samhörighet med kollegerna. Värre är det kanske för de 14 procent som upplever styrning men inte samhörighet, de kan kanske (i den mån de bryr sig) betraktas som alienerade. Återstår en intressant grupp på 14 procent som varken upplever styrning eller samhörighet och om vilka kan sägas att de förmodligen har ett tämligen självständigt, men kanske också ensamt arbete möjligen på lokalredaktioner. Alternativt är detta 'frifräsare' och ensamvargar som går sin egen väg och som småningom kanske blir en Jan Guillou.

Tabell 5. Klimat och typ av redaktion (procent)

Klimat	Typ av nyhetsredaktion		
	Allmän	Lokal	Annan
Samhörighet/styrning	23	17	20
Ej samhörighet/styrning	13	12	17
Samhörighet/ej styrning	50	51	52
Ej samhörighet/ej styrning	14	20	12
	100	100	101
n	296	69	12

Typ av redaktion spelar som synes mycket liten roll i sammanhanget men vi kan se det på de lokala nyhetsredaktionerna finns störst andel "frifräsarna" och därav dra slutsatsen att de till stor del är ensamarbetande för här är också graden av styrning som lägst (låt vara att skillnaden i det sista avseendet är liten). I övrigt tycks redaktionstyp spela liten roll i sammanhanget, vilket som tidigare nämnts inte är förvånande då det är ett tämligen klumpigt mått på redaktionsstorlek. Tanken att styrning i allmänhet skulle upplevas som större på allmänna nyhetsredaktioner än på specialredaktioner (vilka utgör största delen av kategorin annan) får inget egentligt stöd i tabellen. Men om vi istället går över och studerar arbetsupp- gift visar det sig att tanken kanske ändå inte var helt fel.

Tabell 6. Klimat och typ av arbetsupp- gift (procent)

Klimat	Arbetsupp- gift			
	arbets- ledare	allmän reporter	special reporte	redige- rare
Samhörighet/styrning	18	22	17	29
Ej samhörighet/styrning	10	16	12	18
Samhörighet/ej styrning	57	47	54	44
Ej samhörighet/ej styrning	16	5	16	9
	101	100	99	100
n	84	173	134	79

Här visar det sig nu att allmänreportrarna i allmänhet upplever en högre grad av styrning än vad som är fallet bland specialreportrarna. Arbetsledare och specialreportar gör näst intill identiska bedömningar av klimatet, medan redigerare är de som upplever mest styrning av samtliga grupper. I sin studie av tidningsmiljön fann Jalnert m fl (1983) att redigerare var den mest utsatta gruppen, men det gällde då främst med avseende på stress och stillasittande. Här kommer en ny faktor in i bilden.

Beträffande upplevelsen av samhörighet skiljer sig personer med olika arbetsupp- gifter inte nämnvärt åt, vilket inte är förvånande då nyhetschefer rekryteras efter trogen tjänst och i samklang med de värderingar som råder. En studie av nio ledande nyhetschefer i Sverige visar t ex att ingen av dem egentligen trodde att mycket skulle förändras om de byttes ut. Något paradoxalt, kan kanske tyckas, ansåg man sig dock ha relativt stor personlig makt (Domellöf, 1993).

Tabell 7. Klimatet och typ av medium (procent)

Klimat	Typ av medium				
	Lokalradio	SVT	Landsortspress	Storstad morgon	Storstad kväll
Samhörighet/styrning	32	13	20	19	29
Ej samhörighet/styrning	11	35	13	14	16
Samhörighet/ej styrning	46	39	53	49	39
Ej samhörighet/ej styrning	11	13	14	18	16
	100	100	100	100	100
n	28	23	244	89	56

Graden av styrning framstår som störst vid lokalradio (43) SVT (48) och kvällspressen (45) men som desto mindre vid morgonpressen. Produktionskraven vid såväl SVT som lokalradion är relativt höga och tekniken mer avancerad vilket möjligen är en förklaring. Kvällspressen lever i en konkurrenssituation. Morgonpressen generellt uppvisar en något annorlunda bild, men det hade naturligtvis varit intressant att i sammanhanget jämföra första och andratidningar för att se vad konkurrensen bidrar med i sammanhanget. Tyvärr finns inte denna möjlighet.

På SVT återfinns också den största andelen personer som inte upplever någon samhörighet med arbetskamraterna men däremot styrning. SVT skulle i denna bemärkelse ha ett sämre redaktionsklimat än övriga redaktioner. Lokalradion tycks däremot kompensera (om man kan kalla det för det) styrning med god sammanhållning, men förklaringen kan naturligtvis även ligga i att lokalradiostationernas nyhetsredaktioner har tämligen få anställda. Antalet svarande personer är dock relativt få på såväl SVT som lokalradion vilket gör att en viss försiktighet bör iakttas. Vi ska dock återkomma till såväl SVT som lokalradion längre fram. Men så då vidare till huvudfrågan; har kön någon betydelse i sammanhanget?

Tabell 8. Klimatet och kön (procent)

KVINNOR				MÄN					
Styrning				Styrning					
JA				NEJ					
JA				NEJ					
Samhörighet	JA	30	42	72	Samhörighet	JA	18	54	72
	NEJ	15	13	28		NEJ	14	15	29
		45	55	n=132			32	69	n=332
				personer					personer

Om vi börjar med styrning så ser vi att det är betydligt vanligare bland kvinnor att uppleva slik. Medan 45 procent av kvinnorna menar att styrning till viss del förekommer är motsvarande siffra för män 32 procent. Däremot finns det inga skillnader mellan män och kvinnor vad beträffar samhörighet vilket grundantagandet var. Det är därför befogat att ifrågasätta antingen hypotesen eller måttet. Men om vi tittar på de enskilda frågor som utgör mått på samhörighet visar det sig att inga egentliga skillnader finns, vilket i sin tur innebär att antagandet får förkastas eller formuleras om (mer om detta senare).

Gruppen som upplever styrning men ej samhörighet, dvs dem som vi med tvekan kan betrakta som alienerade, är lika stor bland män som kvinnor. Om vi på samma sätt som tidigare betraktar klimatet värderande skulle alltså män kunna sägas uppleva ett något mer positivt sådant med avseende på styrning men ej på samhörighet. Stämmer då detta även när vi tar hänsyn till övriga bakgrundsfaktorer? (tabellerna återfinns i bilagan)

Svaret blir ja, kvinnor upplever sig vara mer styrda än män på såväl allmän som annan nyhetsredaktion. Dock ej på lokal nyhetsredaktion där man som sagt ibland utgör ledningen själv.

Det visar sig också att det är inom pressen som kvinnorna upplever sig som väsentligt mer styrda än männen, främst storstadspressen men också till viss del landsortspressen. Dock inte inom etern där förhållandet är närmast omvänt. N-värden för etern är dock överlag låga vilket gör det vanskligt att uttala sig, men andelen kvinnor är högre på både lokalradion och SVT än inom pressen, vilket kanske inte är ointressant i sammanhanget.

Kvinnor i alla positioner känner sig mer styrda än män. Skillnaden mellan allmänreportrar är dock ej så stor. Och även om n-värdet är mycket lågt är det värt att notera att de kvinnliga arbetsledarna känner sig påtagligt styrda av ledningen och väsentligt mer än männen.

Det tycks alltså finnas fog för att anta att manliga nyhetsjournalister faktiskt känner sig mindre styrda än sina kvinnliga kolleger, däremot märks inga större skillnader i upplevelsen av samhörighet. Men då denna analys hittills byggts på två dikotomiserade variabler för förenklingens skull finns det anledning att pröva ytterligare en analysmetod, en MCA-analys. Fördelen med denna metod är att den ger en sammanfattande bild av de olika faktorernas betydelse samt att den tillåter en mer nyanserad analys än den tidigare med två dikotoma variabler.

En MCA-analys

I tabell 9 undersöks könets, arbetsuppgiftens och medietypens betydelse för upplevelsen av styrning. 'Typ av redaktion' har utgått då den visade sig ha föga förklaringsvärde (och inte heller är signifikant i analysen). Tabellen skall läsas på följande sätt. Eta är ett icke-lineärt sambandsmått som visar samband med den beroende variabeln utan några kontroller. I nästa kolumn finns avvikelserna från medelvärdet, när de korrigerats för inflytandet från andra oberoende variabler. Betakoefficienten anger förklaringsförmågan hos en variabel när hänsyn tagits till andra variablers inflytande. Slutligen anger R^2 -värdet hur stor andel av variansen som förklaras av de oberoende variablerna, dvs hur stor del av skillnaderna i upplevelsen av styrning förklaras av de tre övriga variablerna i analysen. Ett problem med MCA-analysen är att om det förekommer stark interaktion mellan de oberoende variabler blir koefficienterna i stort sett meningslösa. I analysen har därför en kontroll gjorts och inga signifikanta s.k interaktionseffekter förekommer.

Tabell 9. MCA-analys av styrning på redaktionen med arbetsupp-gift, medium och kön som oberoende variabler (MCA-analys)

	N	Totalmedelvärde=2 ETA	KORR Övriga Variabler	BETA
Arbetsupp-gift				
Arbetsledare	82		-.07	
allmänreporter	172		.00	
specialreporter	136		-.12	
redigerare	78		.27	
		.17		.18 ***
Kön				
Kvinna	133		.11	
Man	335		-.04	
		.12		.10 *
Medium				
Lokalradio	29		.15	
SVT	23		.38	
Landsortspress	243		-.06	
Storstad/morgon	88		-.05	
Storstad/kväll	56		.16	
Annat	29		-.16	
		.17		.17 **
Multipel R ²				.07
Multipel R				.26

Anm: * signifikansnivå .05
 ** signifikansnivå .01
 *** signifikansnivå .001

Ur tabellen ovan kan man först utläsa att kön har en viss betydelse i sammanhanget även när hänsyn tas till samtliga övriga faktorer sammantaget. Tabellen visar också i princip vad som tidigare framkommit, nämligen att graden av styrning upplevs som störst vid etermedierna och vid kvällspressen samt att arbetsupp-gift tycks vara en faktor av viss betydelse i sammanhanget. Den förklarade variansen får betraktas som mycket låg, sju procent, vilket var förväntat och är ett mindre problem i sammanhanget då faktorer som ligger utanför möjligheterna att täcka i en enkät styr över klimatet. Men sammantaget visar dock analysen att det är relevant att diskutera kön i samband med klimat och då framförallt faktorer som styrning eller om man vill definiera det som upplevt eget utrymme.

En MCA-analys för samhörighet visar att den enda faktor som är signifikant i sammanhanget faktiskt är kön (låt vara att betydelsen inte är stor men dock...) och när vi nu bytt 'skalteknik' visar det sig att kvinnorna faktiskt upplever något mer (låt vara lite) samhörighet än vad männen gör på redaktionerna.

Tabell 10. MCA-analys av samhörighet på redaktionen med arbetsupp-gift, medium och kön som oberoende variabler (MCA-analys)

	Totalmedelvärde=1.99		KORR Övriga	BETA
	N	ETA	Variabler	
Arbetsupp-gift				
Arbetsledare	83		.08	
allmänreporter	172		-.07	
specialreporter	136		-.02	
redigerare	80		.10	
		.09		.10
Kön				
Kvinna	133		.09	
Man	338		-.03	
		.06		.08 *
Medium				
Lokalradio	28		.04	
SVT	24		-.31	
Landsortspress	248		.05	
Storstad/morgon	88		-.02	
Storstad/kväll	55		-.16	
Annat	28		.13	
		.14		.15
Multipel R ²				.04
Multipel R				.19

Amn: * signifikansnivå .05
 ** signifikansnivå .01
 *** signifikansnivå .001

Inte nog med att hypotesen tidigare omkullkastats, det finns alltså svaga tendenser till att förhållandet är det omvända. Så när vi ser till samhörighetsaspekten är alltså antingen hypotesen eller frågorna felaktiga. Jag lutar åt det förra¹.

Fel hypotes?

För det första är grundantagandet om en manlig redaktionsmiljö tämligen oproblematiserat (och denna typ av antaganden delar av den sk kvinnoforskningen länge rört sig med). Visserligen kan en redaktion definieras som manlig utifrån andelen män-kvinnor (men det är knappast fruktbart) eller sättet att organisera arbetet. Och utgångspunkten för denna studie var ju just att redaktionernas miljö och arbetssätt byggts upp av män och därmed präglats och präglas av manliga värderingar. Men man kan prova tanken att tänka att journalistiken kanske varit en verksamhet av feminin (kvinnlig) karaktär.

Sett till nyhetsvärderingen är det dominerande ideala nyhetskriteriet för journalister att belysa konsekvenser för människors vardagsliv (exempelvis hur ekonomiska beslut påverkar i vardagen). Detta poängteras av såväl män som kvinnor (Löfgren-Nilsson,1992). Journalistiken präglas också av ett "underdog-perspektiv" den lilla människan mot de makthavande. Vidare kan man hävda att det inte finns en rationell, intellektuell förklaring till vad som är en nyhet, man har snarare intuition, en nyhetsnäsa, går på känsla istället för förnuft. Här finns alltså ett drag av den kvinnliga intuitionen snarare än det manliga förnuftet. (Det är kanske viktigt att påpeka att jag avser uppfattningen, föreställningen att män har en större dos av rationellt förnuft...).

Om vi betraktar journalistiken i ett mer historiskt ljus, kan man hävda att den präglats av passivitet i förhållande till källorna och en servicefunktion gentemot såväl läsare som källor. Även i denna bemärkelse har således journalistiken ett feminint drag över sig och kanske först på senare årtionden gått till ett mer aktivt ideal (se t ex Melin). De första "aktiva" journalisterna benämndes också följaktligen "skjutjärn", ett tämligen manligt epitet.

Nå, tanken är inte att här reda ut begreppen utan att visa att den slentrianmässiga karaktäriseringen av en nyhetsjournalistiken som manlig (vilken många, inklusive mig själv, gjort sig skyldiga till) skulle tjäna på att problematiseras. Och att man då bör ta hänsyn till såväl medietyp som journalistrollens (och journalistikens) utveckling över tid. I sammanhanget torde det också vara väsentligt att göra en distinktion mellan värderingsmässiga förhållanden och maktförhållanden i diskussionen av manligt-kvinnligt – eller klassificeringen av ting eller företeelser med feminina och maskulina förtecken – ett språkbruk jag personligen föredrar.

Men hypotesen om att kvinnor skulle uppleva mindre samhörighet är "olycklig" av andra (och kanske faktiskt viktigare) skäl. Inom den psykologiska (och även den psykoanalytiska) forskningen finns ett antal forskare som hävdar att kvinnor betonar samhörighet och dessutom tenderar att "konstruera" den, ibland på tämligen bräcklig basis². Att hålla ihop och vara överens är ett kvinnligt mål, en strategi (något som man också berömmar sig med sinsemellan). Kvinnor söker samförstånd och jämvikt, något som inte av alla psykologer betraktas som oreserverat positivt (Wentz,1991). Det förefaller inte osannolikt att denna strävan avspeglar sig i bedömningar av redaktionsmiljö. Jag menar alltså att det är nyhetsjournalisternas uppfattningar som konstituerar klimatet, och perceptionen blir därmed betydelsefull och av vikt för perceptionen är då kvinnors "jämviktssträvanden". Detta skulle då med Ekvalls (1986) terminologi kunna hänföras till den mer subjektivistiska modellen, till skillnad från den objektivistiska där klimatet existerar (skapas av vissa mönster på redaktionen) och sedan varseblirs.

Kvinnor mer styrda – i vilket avseende?

Slutligen skall det erbjudas några förklaringar till varför kvinnor tycks uppleva något mer styrning på redaktionerna än männen. Man kan ställa sig frågan om det beror på att män och kvinnor skiljer sig åt värderingsmässigt, men upplevelsen tycks i vart fall inte vara kopplad till synen på yrkesrollen (se Melin, kommande). Men då män upplever något mindre skillnader mellan verklighet och ideal beträffande nyhetsvärdering än kvinnor finns här en möjlig förklaring. Nyhetsbegreppet är också det vanligaste som framkommer i diskussionen om kvinnor och journalistik och ofta kritiserar för att vara manligt (se t ex Zilliacus-Tikkanen,1982; På pränt,1988; Hallgren mfl,1991). Möjligen är det så att de uttryck nyhetsvärderingen tar sig i **praktiken** kan klassificeras som mer manlig vilket väl exempelvis Hadenius-Weibull avser med sitt påstående att en dagstidning är anpassad efter en 45-årig mans behov (Hadenius-Weibull,1989). I vart fall är det en möjlig väg att gå vidare på, vilken också är möjlig att pröva empiriskt med hjälp av Journalist 89.

Möjligen har styrningsaspekten också något att göra med den ämnesmässiga bevakningen. Att män och kvinnor bevakar olika ämnen har visats i ett antal studier (Lorentzon och Staxäng,1992; Larsson,1993; Löfgren-Nilsson,1993). Uppdelningen följer i stort den traditionella föreställningen (eller ordning som ibland anses etablerad på 1800-talet i och med borgarskapets framväxt) om mäns intresse för den offentliga sfären och kvinnors för den privata. Samtidigt visar intervjuundersökningar att kvinnliga journalister upplever sig få ämnen tilldelade slentrianmässigt på basis av kön och därmed blir styrda i oönskad riktning (Bermann,1982; Skard,1984; Zilliacus-Tikkanen,1990). Mig veterligen finns inga svenska studier på detta område, men tanken är intressant.

Slutligen skulle den upplevda styrningen kunna vara ett uttryck för män och kvinnors skilda syn på arbetsorganisation och samarbete. Eller möjligen kan man tänka sig en kombination av samtliga tre faktorer. I vilket fall är saken intressant att utreda vidare och studera vilka uttryck styrning tar sig i den vardagliga journalistiska praktiken.

Noter

1. Den vise hade förmodligen fört den diskussion som här följer i det inledande avsnittet istället och sluppit stå med skammen att ha tänkt fel eller inte tänkt alls. Men eftersom detta är ett metodpapper som kanske samtidigt kan sägas spegla en forskningsprocess så hamnar den nya problematiseringen sist. Och inte heller den är riktigt utförlig eller färdigtänkt.
2. Att här gå in på de resonemang som ligger bakom slutsatsen om kvinnors "samhörighetssträvan" skulle föra för långt men nämnas kan att förklaringar av såväl biologisk som social karaktär kan användas.

Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation

1. Ronny Severinsson (1990) *Massmedier, allmänhet och flyktingfrågor i Sverige och Sjöbo. En fallstudie på Sjöbo*
Pris 60 kronor.
2. Ronny Severinsson (1990) *Tidningsläsning i Nordvästra Skåne*
Pris 60 kronor.
3. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i sydöstra Skåne. En presentation av en läsarundersökning*
Pris 60 kronor.
4. Bo Reimer (1990) *Kulturdiskussioner — Inlägg i tre eviga debatter*
Pris: 60 kronor
5. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i Jönköping. En presentation av en läsarundersökning*
Pris: 60 kronor
6. Charlotta Kratz (1991) *Verklighetsval och kapital. En studie av det ekonomiska och det kulturella kapitalets betydelse för läsningen av stockholmstidningar utanför Stockholm*
Pris: 60 kronor
7. Deanna Hultman (1991) *Dynamisk public relations. En explorativ studie av public relations i fyra företag*
Pris: 60 kronor
8. Admassu Tassew (1991) *Public service broadcasting concept and practice: a preliminary overview of the ideals and some swedish experience*
Pris: 60 kronor
9. Ronny Severinsson (1991) *Tidningsvanor i Gästrikland 1989. Presentation av en läsarundersökning*
Pris: 60 kronor
10. Lennart Weibull (1991) *Publik och medier i samspel. En analys gjord för MedieSverige 1991*
Pris: 60 kronor
11. Monica Löfgren (1991) *Massmediernas räckvidd 1979 - 1990*
Pris: 60 kronor
12. Lennart Weibull (1991) *Masskommunikation som ämnesområde. Ett försök till empirisk bestämning*
Pris: 60 kronor
13. Charlotta Kratz (1991) *Tidningsläsning i Södra Halland 1990, jämförelser med situationen 1984*
Pris: 60 kronor

14. Margareta Melin (1991) *Från kulturteori till journalistkultur. En litteraturöversikt över diskussionerna kring kulturbegreppet*
Pris: 60 kronor
15. Charlotta Kratz (1991) *Från icke-läsare till allätare. Fyra läsartyper i Stockholm och i landsorten*
Pris: 60 kronor
16. Kent Asp (1992) *Partiskheten i Sveriges Radios och TV4:s nyhetsprogram under 1991 års valrörelse*
Pris: 60 kronor
17. Ronny Severinsson (1992) *Med eller utan prenumeration i Eskilstuna och Katrineholm - Presentation av en läsarundersökning från hösten 1990*
Pris: 60 kronor
18. Karin Björkqvist-Hellingwerf (1992) *MEDIEBAROMETERN 1979-1991*
Pris: 60 kronor
19. Karin Björkqvist Hellingwerf (1992) *Dagspress och medievanor. En analys av läsvanestudien 1991*
Pris: 60 kronor
20. Lennart Weibull och Karl Erik Rosengren (1992) *Swedes' view of the world. A Descriptive Report from the First Two BALTICOM Surveys*
Pris: 60 kronor
21. Monica Löfgren-Nilsson (1992) *Kvinnligt, manligt, journalistiskt - journalisters syn på nyhetsvärdering*
Pris: 60 kronor
22. Monika Djerf-Pierre (1992) *A Toaster With Pictures. The Evolution of American Broadcasting 1921-1991*
Pris: 60 kronor
23. Charlotta Kratz (1992) *En fråga om smak. Om stabila och rörliga gruppers kulturella preferenser*
Pris: 60 kronor.
24. Thomas Östberg (1992). *Sportjournalistik - en analys av fyra dagstidningar 1961 - 1991.*
Pris: 60 kronor.
25. Karin Björkqvist-Hellingwerf - *Mediebarometern 1979 - 1992.*
Pris: 60 kronor.
26. Carin Nilsson, Åsa Widgren - *Videotex - massmedium eller ej? En litteraturstudie och begreppsanalys.*
Pris: 70 kronor
27. Margareta Melin - *Var finns kvinnorna? En analys av manligt och kvinnligt i kurslitteraturen vid Journalisthögskolan i Göteborg.*
Pris: 70 kronor

28. Karin Björkqvist-Hellingwerf - *Läsvanestudiens mått på läsvanor. En analys av två mått på läsvanor.*
Pris: 70,- kronor
29. Gunilla Jarlbro - *HIV-aktuellt - En läsarundersökning.*
Pris: 70,- kronor.
30. Monica Löfgren-Nilsson - *Klimat och kön - Journalisters bedömningar av arbetsklimatet på nyhetsredaktioner.*
Pris: 70,- kronor.

Skrifter utgivna före den 1 juli 1990:

Göteborgsstudier i masskommunikation

1. Lennart Weibull (1983) *Tidningsläsning i Sverige.*
Stockholm: Liber.
2. Anders Ohlsson (1989) *Politiska nyheter till nytta och nöje.*
Almqvist & Wiksell International, Stockholm.
3. Lennart Weibull, Karin Björkqvist (1989) *Dagspressen och dess läsare.*
Stockholm: Almqvist & Wiksell International.

Rapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) *Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983.*(slut)
2. Jan Strid och Lennart Weibull (1984) *Läsvanor och Läsintressen 1979-1983.*
(slut)
3. Ingela Strid och Lennart Weibull (1984) *Annonsbladsläsning i Sverige.*
Pris: 35 kr.
4. Ronny Severinsson (1985) *Publiken möter kabel-TV.* (slut)
5. Lennart Weibull (1985) *Närradiolyssnandet i Stockholm 1984.* (slut)
6. Bo Reimer och Lennart Weibull (1985) *Dagspress på arbetsplatsen.*
Pris: 35 kr.
7. *Informatörer i Sverige: Arbetsmarknad Framtidsutsikter* (1986) Utdrag ur utredningen om informationsutbildning i Sverige (UHÄ-rapport 1985:13)
8. Ingela Strid och Lennart Weibull (1986) *Mediesverige 1986.*
Pris: 45 kr.

9. Bo Reimer (1986) *Läsaren och tidningen*.
Pris: 55 kr.
10. Rutger Lindahl (1986) *Nyheten om mordet på Olof Palme*.
Pris: 40 kr.
11. Monika Djerf (1986) *Funktioner hos kabel-TV*.
Pris: 55 kr.
12. Anders Ohlsson (1986) *Att svara eller inte svara - det är frågan*.
Pris: 55 kr.
13. Ronny Severinsson (1987) *Den nya medieframtiden —TV via satellit och kabel*.
Pris: 50 kr.
14. Ingela Strid och Lennart Weibull (1988) *Mediesverige 1988*.
Pris: 95 kr.
15. Ronny Severinsson (1989) *Agerande och utveckling inom dagspressen i Västergötland*.
Pris: 100 kr.

Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) **TRENDER I MASSMEDIEANVÄNDNINGEN**
Pris: 60 kr.
2. Bo Reimer (1985) **TIDNINGSLÄSNING I SÖDRA HALLAND**
Pris: 60 kr.
3. Lennart Weibull (1985) **LÄSVANOR FÖR SVENSK MORGONPRESS 1979-1984**.
Pris: 60 kr.
4. Ingela Strid, Lennart Weibull (1985) **SPORT I MEDIERNA**.
Pris: 60 kr.
5. Lennart Weibull (1985) **MASSKOMMUNIKATIONEN I SVERIGE**.
Några reflektioner om läget 1985.
Pris: 60 kr.
6. Karl Erik Rosengren, Bo Reimer (1985) **INTERNALISERAD KULTUR**. Ett forskningsprogram om värden, individer och massmedier.
Pris: 60 kr.
7. Robert Burnett, Peter Esaiasson, Bo Reimer (1985) **MILESTONES IN MASS COMMUNICATION RESEARCH: MEDIA EFFECTS. A REVIEW ESSAY**.
Pris: 60 kr.

8. Bo Reimer (1985) VALUES AND THE CHOICE OF MEASUREMENT TECHNIQUE. The Rating and Ranking of Postmaterialism.
Pris: 60 kr
9. Lennart Weibull (1986) PRESS, RADIO, TV OCH NYA MEDIER I JAPAN.
Pris: 60 kr.
10. NYHETSSPRIDNINGEN OM MORDET PÅ STATSMINISTER OLOF PALME. En sammanställning av Statistiska Centralbyråns intervjuundersökning 2-4 mars 1986.
Pris: 60 kr.
11. Rune Hedberg och Lennart Weibull (1986) KASSETTIDNINGSLÄSNING PÅ GOTLAND.
Pris: 60 kr.
12. Lennart Weibull (1986) MASSMEDIERNAS FRAMTIDA UTVECKLING.
Pris: 60 kr.
13. Ronny Severinsson (1986) TIDNINGSLÄSNING I SÖDERMANLAND.
Pris: 60 kr.
14. Maria Elliot, Bo Reimer och Lennart Weibull (1986) TIDNINGSLÄSNING I KALMAR LÄN.
Pris: 60 kr.
15. Lennart Weibull, Dagspresskollegiet (1986).LÄSVANOR 1986.
Pris: 60 kr.
16. Bo Reimer och Karl Erik Rosengren (1986). MAPS OF CULTURE: MACRO AND MICRO.
Pris: 60 kr.
17. Maria Elliot (1986). ALLMÄNHETENS SYN PÅ MASSMEDIERNAS TROVÄRDIGHET.
Pris: 60 kr.
18. Lennart Weibull (1986) TENDENSER I SVENSK DAGSTIDNINGSLÄSNING.
Pris: 60 kr.
19. Bo Reimer (1986) SOCIAL SPACE AND THE STRUCTURING OF COMMUNICATION PROCESSES.
Pris: 60 kr.
20. Lennart Weibull och Ronny Severinsson (1987) ACTIONS AND REACTIONS - THE NORDIC COUNTRIES IN AGE OF SATELLITE BROADCASTING.
Pris: 60 kr.
21. Lennart Weibull (1987) MASSMEDIERNAS RÄCKVIDD 1985/86.
Pris: 60 kr.

22. Ronny Severinsson (1987) DAGSPRESSUTVECKLINGEN I VÄSTERGÖTLAND 1950-1985.
Pris: 60 kr.
23. Keith Roe (1987) THE SWEDISH MORAL PANIC OVER VIDEO 1980-84.
Pris: 60 kr.
24. Bo Reimer (1987) DAGENS NYHETER I VÄSTRA SVERIGE.
Pris: 60 kr.
25. Ann-Marie Hellerström (1987) LOKAL-TV- ETT REELLT ALTERNATIV TILL SATELLIT-TV.
Pris: 60 kr.
26. Ronny Severinsson (1987) SKARABORGSPPRESSENS INNEHÅLL 1950-1985.
Pris: 60 kr.
27. Ronny Severinsson (1987) TIDNINGSLÄSNING I ESSUNGA, GÖTENE OCH VARA.
Pris: 60 kr.
28. Karin Björkqvist (1988) TIDNINGSLÄSNING I GÄSTRIKLAND - presentation av en läsarundersökning.
Pris: 60 kr.
29. Bo Reimer (1988) READING POSTMATERIALISM
Pris: 60 kr.
30. Lennart Weibull (1988) PUBLICISTISK SED. Ett forskningsprogram om ett regelsystem och dess betydelse för svensk journalistik.
Pris: 60 kr.
31. Magnus Anshelm och Lennart Weibull (1988) LÄSVANESTUDIEN 1986. Huvudresultat och metodjämförelse.
Pris: 60 kr.
32. Magnus Anshelm (1988) SVERIGE - NU - SOM 86 - en jämförelse av två undersökningar.
Pris: 60 kr.
33. Rutger Lindahl och Lennart Weibull (1988) PALME I AMERIKANSKA ÖGON. En studie av den amerikanska pressens behandling av nyheten om mordet på statsminister Olof Palme 1986.
Pris: 60 kr.
34. Magnus Anshelm (1988) MASSMEDIERNAS RÄCKVIDD 1986/87 - en analys av Mediebarometern.
Pris: 60 kr.
35. Ingela Strid (1988) SVENSKA FOLKETS INTRESSEN 1973-1982
En sekundärbearbetning av Testologens mätningar av intressen.
Pris: 60 kr.

36. Anders Ohlsson och Keith Roe (1988) MÄTT PÅ MÄTNING - En förundersökning av fördelningssegenskaper och stabilitet hos linje- och ketegoribaserade mått.
Pris: 60 kr.
37. Britt Börjesson (1988) BROTT OCH PUBLICITET
Kriminaljournalistik och pressetik under 1900-talet.
Pris: 60 kr.
38. Lennart Weibull (1988) RAPPORT FRÅN KONTAKTRESA TILL URUGUAY
10-22 april 1988. under 1900-talet.
Pris: 60 kr.
39. Gunilla Jarlbro (1988) EN KVALITATIV STUDIE AV HUR MÄNNISKOR
UPPLEVER TIDNINGSSINNEHÅLL.
Pris: 60 kr.
40. Monica Löfgren (1988) KABEL-TV I GÖTEBORG
Pris: 60 kr.
41. Lennart Weibull (1988) LOKAL-TV VIA KABEL
Synen på en ny kanal bland andra medier
Pris: 60 kr.
42. Karin Björkqvist (1988) TIDNINGSLÄSNING I VÄRMLAND
Presentation av en läsarundersökning från våren 1977.
Pris: 60 kr.
43. Keith Roe (1988) ADOLESCENTS' VCR USE: HOW AND WHY
Pris: 60 kr.
44. Monika Djerf (1989) FINNS DET FUNKTIONSDIMENSIONER
I MEDIEANVÄNDNINGEN? - En faktoranalys.
Pris: 60 kr.
45. Karin Björkqvist (1989) DET POLITISKA TIDNINGSSVALET
Pris: 60 kr.
46. Magnus Anshelm och Jan Strid (1989) LÄSVANOR OCH LÄSINTRESSEN
Pris: 60 kr.
47. Monika Djerf (1989) MASSMEDIER OCH BESLUTSFATTARE:
EN LITTERATURSTUDIE
Pris: 60 kr.
48. Britt Börjesson (1989) PRESSENS SJÄLVSANERING
Ett regelsystems framväxt
Pris: 60 kr.
49. Magnus Anshelm (1989) MEDIEBAROMETERN Resultat från 1988/99
Pris: 60 kr.

50. Lennart Weibull (1989) RAPPORT FRÅN EN ANDRA KONTAKTRESA TILL URUGUAY. Om massmedier, utbildning och forskning i social kommunikation samt Instituto de Comunicacion y Desarrollo.
Pris: 60 kr
51. Monica Löfgren (1989) TVÅ STATSRAÅDS FALL I PRESSEN
Pris: 60 kr.
52. Monica Löfgren (1989) NYHETSTIDNINGEN 8 SIDOR - innehåll, spridning och läsning
Pris: 60 kr.
53. Keith Roe (1989) NOTES ON THE CONCEPT OF AGGRESSION AND ITS (MIS) USE IN MEDIA RESEARCH
Pris: 60 kr.
54. Charlotta Kratz (1989) TIDNINGSLÄSNING I KALMAR OCH PÅ ÖLAND
Pris: 60 kr.
55. Catharina Kisch och Mikael Stoltz (1989)
CITY 103 OCH DESS LYSSNARE - en undersökning om lyssnandet på Svenska Arbetsgivareföreningens närradiostation i Göteborg
Pris: 60 kr.
56. Karin Björkqvist (1990)
MEDIEBAROMETERN UNDER ÅTTIOTALET
Pris: 60 kr.
57. Roger Wallis (1990) MUSIC, MUSIC EVERYWHERE, AND SO MUCH OF IT THE SAME...
Pris: 60 kr.
58. Charlotta Lekvall och Patrik Vult von Steyern
CITY 103 OCH TRE LIVSSTILAR
Pris: 60 kr.
59. Margareta Melin (1990) KOMMUNAKTUELLT - studier av tidningens spridning och abonnenternas läsvanor
Pris: 60 kr.
60. Maria Elliot (1990) FÖRTROENDET FÖR MEDIERNA
Pris: 60 kr.
61. Keith Roe (1990) NEVER HAS SO MUCH BEEN WRITTEN BY SO MANY ABOUT SO FEW, OR, WHY YOUTH RESEARCH?
Pris: 60 kr.

BESTÄLLNINGAR

Till institutionen för journalistik och masskommunikation
Sprängkullsgatan 21
411 23 GÖTEBORG
tel. 031 - 63 10 00

Undertecknad beställer härmed följande skrifter från Institutionen för journalistik och masskommunikation:

Rapporter:

<i>Titel</i>	<i>Författare</i>	<i>Nummer</i>
.....		
.....		
.....		

Arbetsrapporter:

<i>Titel</i>	<i>Författare</i>	<i>Nummer</i>
.....		
.....		
.....		

Namn:.....

Adress:

REFERENSER

Ahltorp, B och Franke, E (1991) Spelet i pyramiderna-om män och kvinnor på jobbet, Norstedts Juridikförlag, Stockholm

Alvesson, M och Björk, I (1992) Organisationsidentitet och organisationsbyggande - en studie av ett industriföretag Studentlitteratur Lund

Alvesson, M (1992) Ledning av kunskapsföretag Norstedts Juridikförlag, Stockholm 2:a upplagan

Berman, T 'Kvinnoperspektiv på dagspressen. Fra ett arbetsmiljöprojekte i norsk presse' i Kälvemark (red) Stick i stäv med vedertagna normer Riksbankens Jubileumsfond, Stockholm, 1982

Domellöf, M (1993) Hett stoff - nio mäktiga svenska nyhetschefers syn på nyheter och nyhetsvärdering uppsats på påbyggnadskursen i journalistik VT 1993, Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs Universitet

Ekvall, G (1985) 'Organisationsklimat. Teori och forskning' Psykologi i tillämpning Lunds universitet 3,1

Ekvall, G (1986) 'Företagskultur och organisationsklimat - två skilda begrepp' Psykolog Tidningen, nr 21

Hadenius, S och Weibull, L (1989) Massmedier. En bok om press, radio och TV 4:e upplagan, Bonniers Stockholm

Hallgren, S; Kanold, M; Rydén, U (1991) Nyhetsjakt? Nej tack, jag är frilans Projektarbete i Informationsteknik, Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet

Hofstede, G et al (1990) 'Measuring Organizational Cultures: A Qualitative and Quantitative Study across Twenty Cases' Administrative Science Quartely, 35 s 286-316

Jalnert, U m fl (1980) Tidningarnas psykosociala arbetsmiljö Rapport 3, slutrapport TULEA 1980:07, Arbetsvetenskap, Högskolan i Luleå

Larsson, L-Å (1993) Att granska sin granne Projektet Journalistikens Normer, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Göteborgs universitet (kommande)

Lindberg, U (1990) Förändring av journalisters arbetsmiljö Doktoravhandling, 1990:78 D, Högskolan i Luleå

Lorentzon, U-C och Staxäng, E (1992) Vad skriver kvinnliga journalister om? Projektarbetet i Informationsteknik, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Göteborgs Universitet

Löfgren, M (1991) 'Kvinnor i journalistiken' i Kvinnoperspektiv på masskommunikationsforskningen JÄMFO Rapport nr 22, Stockholm

Löfgren-Nilsson, M (1992) Manligt, kvinnligt, journalistiskt-journalisters syn på nyhetsvärdering Arbetsrapport nr 21, Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet

Löfgren-Nilsson, M (1993) En dag på redaktionen. Mäns och kvinnors arbete Projektet Journalistikens Normer, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Göteborgs universitet (kommande)

Melin, M (1991) 'Journalisternas syn på sin yrkesroll' i Weibull m fl Svenska journalister-ett grupporträtt Tidens förlag, Stockholm, 1991

Nohrstedt, S A och Ekström, M (1993) En dags nyhetsarbete. Svenska reportrars uppdrag under en dag. En totalundersökning. Projektet Journalistikens Normer, Högskolan i Örebro (kommande)

På pränt - om journalistik och journalistutbildning (1988) Journalisthögskolan i Stockholm

Robert, R (1991) 'Manligt och kvinnligt i kvinna och kvinna-Rigmor Robert om våra omedvetna djup' i Män och kvinnor är lite olika KOM-programmet, Arbetsmiljöfonden, Stockholm

Skard, T (1984) Det kostar å vaere kar - saerlig når en er kvinne. Kvinnlige journalister i distriktene. Arbeidspsykologisk Institutt og Institutt for Journalistikk. Fredriksstad

Weibull, L 'Journalistisk rekrytering till svenska massmedier' i Weibull, L (red) Svenska journalister - ett grupporträtt Tidens förlag, Stockholm, 1991a

Weibull, L 'Den svenska journalistkåren' i Weibull, L (red) Svenska journalister - ett grupporträtt Tidens förlag, Stockholm, 1991b

Wentz, K (1991) 'Perversionens jämviktstillstånd' Psykisk hälsa 1991:32

Zetterberg, H m fl (1984) Det osynliga kontraktet-en studie i 80-talets arbete 2:a upplagan Sifo förlag AB, Vällingby

Zilliacus-Tikkanen, H (1982) Kvinnlig och manlig journalistik-nyhetsvärdering ur jämställdhetssynpunkt Prograduavhandling, Institutionen för Informationslära, Helsingfors Universitet.

Zilliacus-Tikkanen, H (1990) Kvinnliga journalisters strategier. En intervjuundersökning om attityder hos kvinnliga journalister inom Rundradion. Licentiatsavhandling vid Helsingfors Universitet.

8. Hur skulle Du vilja karaktärisera arbetsmiljön på den redaktion där Du arbetar?

Arbetar på en avdelning och inte på en redaktion.

	Stämmer helt	Stämmer delvis	Stämmer knappast	Stämmer inte alls	Ingen åsikt
Mycket stressiga arbetsförhållanden	☐	☐	☐	☐	☐
Hård styrning från ledningen	☐	☐	☐	☐	☐
Bra sammanhållning bland arbetskamraterna	☐	☐	☐	☐	☐
Hård konkurrens mellan enskilda personer	☐	☐	☐	☐	☐
Gemensamma värderingar i viktiga yrkesfrågor	☐	☐	☐	☐	☐
Goda möjligheter till avancemang	☐	☐	☐	☐	☐
Svårt att få gehör för egna idéer	☐	☐	☐	☐	☐

9. Här följer ett antal påståenden om journalistens yrkesroll. Vilken är Din uppfattning om vart och ett av dem?

<u>En journalist bör betrakta sig som...</u>	Stämmer helt	Stämmer delvis	Stämmer knappast	Stämmer inte alls	Ingen åsikt
... en kritiker av samhällets orättvisor	☐	☒	☐	☐	☐
... en som förmår ge människor upplevelser	☐	☒	☐	☐	☐
... en som stimulerar nya tankar och idéer	☐	☒	☐	☐	☐
... en neutral rapportör av det som sker i samhället	☒	☐	☐	☐	☐
... en som speglar den allmänna opinionen	☐	☒	☐	☐	☐
... en granskare av samhällets makthavare	☒	☐	☐	☐	☐
... ett språkrör för den lokala opinionen	☐	☐	☒	☐	☐
... en som enkelt kan förklara komplicerade händelser	☒	☐	☐	☐	☐

TABELLBILAGA

Tabell B1 Klimat fördelat på kön och typ av redaktion (procent)

Tabell B2 Klimat fördelat på kön och typ av medium (procent)

Tabell B3 Klimat fördelat på kön och typ av arbetsuppgift

Tabell B1 Klimat fördelat på kön och typ av redaktion (procent)

	Allmän nyhetsr.		Lokal nyhetsr.		Annan nyhetsr.	
	K	M	K	M	K	M
Samhörighet/styrning	31	20	27	15	31	16
Ej samhörighet styrning	15	12	-	15	19	16
Samhörighet ej styrning	42	53	53	50	38	56
Ej samhörighet ej styrning	12	15	20	20	12	12
	100	100	100	100	100	100
n	88	203	15	54	26	69

Tabell B2 Klimat fördelat på kön och typ av medium (procent)

	Lokal radio		SVT		Land		Stor		Kväll	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Samhörighet/styrning	43	29	14	12	26	18	26	17	48	16
Ej samhörighet styrning	-	14	29	38	12	14	22	11	22	9
Samhörighet ej styrning	57	43	43	38	48	55	39	53	17	56
Ej samhörighet ej styrning	-	14	14	12	14	14	13	19	13	19
	100	100	100	100	100	101	100	100	100	100
n	7	21	7	16	65	178	23	64	23	32

Tabell B3 Klimat fördelat på kön och typ av arbetsuppgift (procent)

	arbets		a-rep		spec-rep		Red	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Samhörighet/styrning	33	15	25	21	26	14	48	22
Ej samhörighet styrning	7	10	15	16	20	9	13	20
Samhörighet ej styrning	53	58	42	49	37	61	39	46
Ej samhörighet ej styrning	7	16	17	14	17	16	-	13
	100	99	99	100	100	100	100	101
n	15	67	59	111	35	99	23	55

PUBLIKATIONER FRÅN INSTITUTIONEN FÖR JOURNALISTIK OCH MASSKOMMUNIKATION

Från och med 1 juli 1990 publiceras tre serier av avhandlingar och rapporter vid Institutionen för journalistik och masskommunikation:

1. Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation.
2. Rapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation.
3. Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation.

Redaktör för de tre serierna är professor Lennart Weibull. De två serierna *Rapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation* och *Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation* säljs genom avdelningens försorg. Beställningar kan ske på den talong som finns efter publikationsförteckningen.

Fram till den 1 juli 1990 utgavs rapporterna istället vid Avdelningen för Masskommunikation och hade följande namn: *Göteborgsstudier i masskommunikation*, *Rapporter från Avdelningen för masskommunikation* och *Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation*.

Skrifter utgivna efter den 1 juli 1990:

Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation

1. Robert Burnett (1990) *Concentration and Diversity in the International Phonogram Industry*
2. Roger Wallis (1991) *Internationalisation, Localisation & Integration*
Pris: 200 kronor.

Rapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation

1. Emanuelsson, Eva & Karlsson, Kristina (1991) *Informatörer inför 90-talet*.
Pris: 90 kronor
2. Wallin, Ulf (1991) *Bilden av EG*
Pris: 120 kronor
3. Wallin, Ulf (1992) *EG - Hot eller löfte? Argument i dagspress, radio och TV för och emot svenskt EG-medlemskap*.
Pris: 100 kronor
4. Flodin, Bertil - *Samhällskommunikation under 80-talet. En kunskapsöversikt*.
Pris: 150 kronor.